

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

Програмни и институционални постижения на Програма Достъп до Информация (ПДИ)

в периода януари – декември 2012 година

Следвайки своята мисия – да подпомага упражняването на правото на информация, заложено в член 41 на Конституцията на Република България – ПДИ работи за постигане на следните дългосрочни цели:

- Да насърчава търсенето на информация чрез образование на гражданите в сферата на правото да знам.
- Да работи за прозрачност на управлението на различни нива, застъпвайки се за по-активно предоставяне на информация.

През 2012 г. екипът на ПДИ работи в няколко направления за постигане на своите дългосрочни цели:

1. Застъпничество за по-добро законодателство в областта на правото на достъп до информация и неговите ограничения.

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

2. Наблюдение на практиките на предоставяне на информация.
3. Предоставяне на правна помощ в случаите на търсене на информация, в случаите на отказ за предоставяне на информация, включително и представителство в съда.
4. Разяснителни кампании и обучения по правото на достъп до информация.
5. Участие в публичния дебат по въпросите на достъпа до информация и на свободата на изразяване.
6. Сътрудничество на национално, регионално и международно ниво.
7. Институционално укрепване и развитие.

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

Съдържание

1. Застъпничество за по-добро законодателство в областта на правото на достъп до информация и неговите ограничения.	4
2. Наблюдение на практиките по предоставяне на информация от задължените по закона институции	9
3. Правна помощ в случаите на търсене на информация и в случаите на отказ за предоставяне на информация, включително представителство в съда.	13
4. Разяснителни кампании и обучения по Закона за достъп до обществена информация, Закона за защита на личните данни и Закона за защита на класифицираната информация.....	28
5. Участие в обществения дебат по въпросите за достъпа до информация и правото на свобода на изразяване	35
6. Сътрудничество на национално, регионално и международно равнище.....	39
7. Институционално укрепване и развитие.	46

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

Основните постижения в горепосочените направления:

1. Застъпничество за по-добро законодателство в областта на правото на достъп до информация и неговите ограничения

ПДИ продължи своята работа по застъпничество за по-добро законодателство в областта на свободата на информация, като подготвяше и представяше становища, участваше в публични дебати по предложени законодателни промени.

Основните препоръки към законодателството за достъп до информация, които ПДИ направи на основата на анализ на съществуващото законодателство и практиките по негово прилагане в своя годишен доклад „Състоянието на достъпа до информация в България” бяха следните¹:

- Правителството да предприеме стъпки за подписване и ратификация на Конвенцията за достъпа до официални документи.
- Да бъдат изготвени и внесени следните изменения и допълнения в ЗДОИ:
 - Да се овласти определен орган на власт да отговаря за наблюдението и координирането на дейността по изпълнението на ЗДОИ, включително за уеднаквяването на изискванията за активно публикуване на информация по чл. 15 и чл. 15а от ЗДОИ и на вътрешните правила;
 - Да се определят отговорните за установяването и санкционирането на нарушенията на ЗДОИ длъжностни лица, така че да не съвпадат и да не са в зависимост от лицата, които подлежат на санкциониране;
 - Да се разшири приложното поле на административните нарушения и наказания по ЗДОИ, така че да се санкционира и неотговарянето в предписаната от закона форма.
- Да се допълни чл. 46а, ал. 2 от Закона за администрацията, като в правомощията на Главния инспекторат към Министерския съвет изрично да се включи да контролира дейността на инспекторатите (алтернативата е създаване на комисар, комисия по достъпа до обществена информация чрез изменение и допълнение на ЗДОИ).

¹ http://store.aip-bg.org/publications/ann_rep_bg/report2011.pdf

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

- Да се редактира Законът за търговския регистър или подзаконовата уредба така, че да осигурява достъп на всеки до онлайн регистъра и всички записи в него.
- Да се стесни обхватът на списъка към чл. 25 ЗЗКИ, така че информацията, събрана чрез СРС по наказателни производства, както и доклади и обобщени данни за приложени и използвани СРС да не подлежат на класифициране като държавна тайна.
- Да се въведе в Закона за обществените поръчки задължение за публикуване в цялост на договорите за обществени поръчки в онлайн регистъра на обществените поръчки.

Вътрешни правила относно достъпа до информация и реда за достъп до публични регистри

Измененията на ЗДОИ от 2008 година въведоха задължение за органите на изпълнителната власт да публикува вътрешните правила за работа по ЗДОИ в специална секция „Достъп до информация“ на интернет страницата им. Задължените органи на власт имаха една година за подготовка на изпълнението на новите си задължения. Проучванията на ПДИ на интернет страниците на институциите относно новите задължения и тяхното изпълнение показаха ниско изпълнение на тези задължения. През 2010 г. вътрешни правила бяха публикувани в 26% от интернет страниците на 502 институции. Препоръките в доклада на ПДИ за състоянието на достъпа до информация бяха да се обърне сериозно внимание на причините за това ниско изпълнение и да се предприемат мерки за изпълнение на задълженията. През следващата 2011 г. значително се увеличи процента на публикувалите тези правила – 52% от 495 институции, а през 2012 този процент нарасна – 56% от 474 институции.

През 2012 година беше направен анализ на публикуваните Вътрешни правила от гледна точка на тяхното съответствие със ЗДОИ и бяха направени препоръки към съдържанието на тези правила. Анализът стана част от годишния доклад на ПДИ „Състоянието на достъпа до информация в България“.

http://store.aip-bg.org/publications/ann_rep_bg/report2011.pdf

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

Участие в процеса Глобалната инициатива Партньорство за открито управление (ПОУ)

Българското правителство се присъедини официално към глобалната инициатива Партньорство за открито управление (ПОУ) през септември 2011 г. Решението за присъединяването на България към инициативата бе взето на заседанието на Министерски съвет на 24 август 2011. Отговорен за координацията и участието на България в инициативата е Съветът за развитие при Министерски съвет.

На 20 септември 2011 осемте държави инициаторки (САЩ, Бразилия, Южна Африка, Великобритания, Норвегия, Мексико, Индонезия и Филипините) представиха планове за действие за постигане на по-голяма прозрачност и отчетност на управлението. Останалите 38 държави, включително България, представиха своите национални планове за действие на следващата среща през април 2012 в Бразилия.

Изпълнителният директор на ПДИ г-жа Гергана Жулева беше поканена да коментира националния План за действие на България в рамките на пленарните сесии на първата годишна конференция на Партньорството за открито управление на 17-18 април 2012 г. в Бразилия. В нея участваха представители на правителствата на 55-те държави, подкрепили инициативата, и 150 представители на граждански организации, застъпници за открито и прозрачно управление.

На 17 април 2012 г д-р Гергана Жулева представи бележки по Плана за действие на правителството на България, изготвен в рамките на Глобалната инициатива "Партньорство за открито управление" (ПОУ) и участва в срещата на НПО участници във форума на 18 април 2012 г..

През месец юни 2012 г. Министерският съвет на Република България прие Оперативен план с конкретни мерки за изпълнение на поетите ангажименти на Република България към Глобалната инициатива по "Партньорството за открито управление" (ПОУ). Планът е достъпен в в специалната секция на портала за обществени консултации на адрес: <http://www.strategy.bg/Articles/View.aspx?lang=bg-BG&Id=9>

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

Коментар на някои от предвидените в Оперативния план мерки беше направен в Информационния бюлетин на ПДИ, брой 8 (104), август 2012: България: Оперативен план на необсъдена стратегия, автор Гергана Жулева, изпълнителен директор на ПДИ.

На 4-5 октомври 2012 г. се проведе Втората европейска среща в рамките на инициативата "Партньорство за открито управление" в Дубровник, Хърватия. Изпълнителният директор на ПДИ Гергана Жулева и ръководителят на правния екип на ПДИ Александър Кашъмов бяха сред експертите, взели участие в работна среща на Мрежата за споделяне на опит и експертиза, организирана като допълнително събитие от организацията Global Integrity.

На 15 октомври 2012 г. по инициатива на Гергана Жулева, изпълнителен директор на Програма Достъп до Информация (ПДИ), в офиса на ПДИ се състоя Първа среща на организации на гражданското общество, ангажирани с инициативата Партньорство за открито управление (ИПОУ). Целта на срещата беше обсъждане на възможните форми на партньорство с правителството по ПОУ и неформална коалиция за наблюдение на изпълнението на мерките, предвидени в националния оперативен план по ПОУ.

На 10 декември 2012 г. в Рим се състоя третата европейска среща по ПОУ, организирана от Департамента за публична администрация към Министерския съвет на Италия. На срещата, озаглавена „Прозрачност, сътрудничество и участие: публична администрация открита за диалог“ представители на администрацията и гражданското общество обсъдиха възможностите за по-нататъшно сътрудничество между европейските държави в процеса на откритото управление. От страна на гражданския сектор в България в срещата участваха Гергана Жулева, изпълнителен директор на Програма Достъп до Информация (ПДИ) и Александър Кашъмов, ръководител на правния екип на ПДИ. Сред участниците бяха представители на правителствата и застъпници за открито управление от Армения, Великобритания, Италия, Испания, Норвегия, Сърбия, Хърватия и Холандия.

В рамките на Оперативния план на българското правителство по ПОУ е заложена мярката изменение на ЗДОИ в частта на активното публикуване. През

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

2013 година ще бъде изготвен законопроект за изменение на ЗДОИ. ПДИ активно ще участва в обсъжданията по измененията.

Участие със становище по конституционно дело № 14/2011 г.

През месец февруари 2012 г. ПДИ поиска от Конституционния съд (КС) да бъде допусната да представи становище по к.д. № 14/2011 г. Делото бе образувано по искане на председателя на Върховния административен съд по висящо дело за обявяване на противоконституционна на нормата на чл.25, ал.3 от Закона за досиетата (ЗДРДОПБГДСРСБНА). По искането на ПДИ КС се произнесе положително, като предостави 7-дневен срок за становище. ПДИ аргументира позицията, че законът съответства на Конституцията и правото на гражданите на информация, като гарантира адекватно защитата на личната сфера. Като краен резултат с 12 на 0 гласа КС отхвърли искането. Възприети са множество аргументи от становището на ПДИ. Успоредно с представянето на становището, Александър Кашъмов взе участие в организирана от сп."Обектив" към БХК дискусия по темата.

Участие в дебата относно над-класифицирането на съдебни дела

Позицията на ПДИ бе представена на кръгла маса в Народното събрание, проведена на 28 февруари 2012 г. по въпроса за класифицирането на дела поради събрани чрез специални разузнавателни средства доказателства.

Становища и консултации до Агенция „Държавен архив“ по въпроси, свързани с публикуването на документи

През 2012 г. продължи започналата през 2011 г. дейност по консултиране на Агенция „Държавен архив“ /ДАА/ относно баланса между публичността и защитата на личните данни и други правни интереси в архивните документи. По въпроса за публикуването на документите на Политбюро и защитата на определена чувствителна информация в тях, Александър Кашъмов проведе срещи с ръководството и служители на ДАА, прегледа документацията и представи становища. В резултат на дадените консултации и становища ДАА публикува в секция „Архивите говорят ...“ на интернет страницата си документация в рубриката „Политбюро 1944-1989“ т. нар. решения „А“, както и

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

засекретените решения „Б” на Политбюро. Дейността по консултирането продължава.

Участие в дебата относно прозрачността на избора на членове на Висшия съдебен съвет и съдебната реформа

През 2012 г. ПДИ продължи сътрудничеството с неправителствени организации в сферата на съдебната реформа. Още на 5 януари се проведе среща на ръководството на Министерството на правосъдието с представители на 9 неправителствени организации, в която участваха изпълнителния директор на ПДИ Гергана Жулева и Александър Кашъмов. Среци по предлаганите промени в законодателството в рамките на МП продължиха през цялата година. На 13 юни 2012 г. се проведе среща на Президента на Република България с неправителствени организации по повод евентуално налагане на вето на измененията и допълненията в Закона за съдебната власт, на която участва Александър Кашъмов. Наложено бе вето на проектозакона.

Участие в дебата по проектозаковете за службите за сигурност

Ръководителят на правния екип на ПДИ Александър Кашъмов участва в Обществено обсъждане на проектозаковете за службите за сигурност организирано от МВР в Академията на МВР на 2 октомври 2012 г.. На 15 ноември 2012 г. Гергана Жулева и Александър Кашъмов участваха в конференция в Народното събрание на тема „Парламентарен контрол на службите за сигурност”.

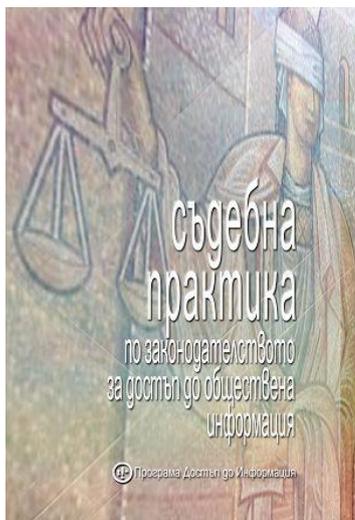
На 19 декември, 2012 г. Александър Кашъмов участва в съвместно заседание на комисия по вътрешна сигурност и обществен ред и комисията по външна политика и отбрана за обсъждане на проектозаковете за службите за сигурност.

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

2. Наблюдение на практиките по предоставяне на информация от задължените по закона институции

През 2012 г. наблюдението се осъществяваше чрез:

- Систематизиране на случаите, постъпващи в ПДИ за правна помощ. Статистическата информация от базата данни със случаите е индикатор за приложението на ЗДОИ и проблемите в областта на свободата на информация. (Виж: Приложение - “Справка от базата данни на ПДИ”).
- Систематизиране и анализ на съдебната практика по случаи на обжалвани решения за отказ за предоставяне на достъп до обществена информация.

През юли 2012 г. ПДИ издаде петата поред книга, своеобразно продължение на издадените от нас анализи на съдебната практика по Закона за достъп до обществена информация. Съдържа анализ и коментар на съдебната практика по отделни теми, свързани със законодателството за достъп до информация и неговите ограничения. Освен това в книгата са поместени и резюмета на шестнадесет съдебни дела, които са довели до промени в практиката

и утвърждаване на принципите на правото на достъп до обществена информация. Автори на аналитичните текстове са адвокатите от правния екип на ПДИ Александър Кашъмов, ръководител на екипа, и Кирил Терзийски. („Съдебна практика по законодателството за достъп до обществена информация”, Програма Достъп до Информация, 2012, 170 стр., ISBN 978-954-9953-48-0)

Книгата беше представена на 31 октомври 2012 г. На представянето в Съюза на българските юристи се събраха 50 души – журналисти, юристи,

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

представители на администрацията и бизнеса, академичните среди, клиенти, партньори и приятели на ПДИ. Сред гостите бяха председателят на Висшия адвокатски съвет г-жа Даниела Доковска, председателят на Държавната комисия по сигурност на информацията г-жа Цвета Маркова, заместник-министърът на вътрешните работи г-н Веселин Вучков, директорът на Националния институт на правосъдие Драгомир Йорданов, съдии от Върховния административен съд.

Наблюдение на активната прозрачност

- В периода 23 януари – 16 март 2012 година Програма Достъп до Информация направи оценка на интернет страниците на институциите в системата на изпълнителната власт с цел да се провери изпълнението на законовите задължения за активно публикуване и нивото на прозрачност на централно и на местно ниво.

Бяха прегледани 474 интернет страници на 487 административни структури в системата на изпълнителната власт на централно, териториално и местно ниво. 13 институции не поддържат официални интернет страници.

Оценката на сайтовете бе направена на основа на 39 – 40 индикатори обединени в 3 групи, обхващащи стандартите за активно публикуване. Екипът трябваше да оценява дали е публикувана информация за:

- Институционална - нормативната уредба, функции, услуги, информационни масиви;
- Организационна структура, контакти;
- Оперативна информация - актове, стратегии, планове, дейности,
- Финансова и друга прозрачност – бюджети и финансови отчети, декларации за конфликт на интереси;
- Наличието и съдържанието на секциите по достъпа до информация.

В рамките на проучването бяха подадени 485 електронни заявления за достъп до информация до институциите с искане на описание на реда за достъп до публичните регистри, съхранявани от административната структура в

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

електронен вид, или посочване в отговора на интернет адреса, на който може да бъде намерена тази информация. Поисканата информация е задължителна за публикуване в Интернет по силата на член 15а, ал.2 от Закона за достъп до обществена информация. Целта на подаването на електронни заявления от екипа на ПДИ е установяването на практиките на работа с електронни заявления, очертаването на проблемите и препоръки за преодоляването им.

Резултатите от проучването са на интернет страницата на ПДИ

http://www.aip-bg.org/surveys/2012_година/101887/

За първи път изпълнението на задълженията за активно публикуване беше оценено и количествено. Това даде възможност за създаване на рейтинг на институциите.

<http://www.aip-bg.org/surveys/Рейтинг/202921/>

На 4 април 2012 от 12.00 часа в Пресклуба на БТА Програма Достъп до Информация представи - Рейтинг на активната прозрачност 2012 и Портал на публичните регистри в България. Първият Рейтинг на активната прозрачност оценява Интернет страниците на административните структури на изпълнителната власт от гледна точка на задълженията по Закона за достъп до обществена информация и други нормативни актове за публикуване на информация в Интернет. Порталът <http://www.publicregisters.info/>, създаден и поддържан от ПДИ, допринася за прозрачността и отчетността на държавната администрация и представлява огромно улеснение за всички разследващи журналисти или активни граждани в търсенето на информация.

Обявяването на „Рейтингът на активната прозрачност” беше посрещнат с голям интерес както от медиите така и от институциите. Достъпността на индикаторите за оценка и възможността за различни сравнения на интернет страницата на ПДИ е важен инструмент в застъпничеството за по-прозрачни институции и има също така образователен ефект за администрацията.

Анализът на резултатите от проучването беше публикуван в бюлетина на ПДИ

<http://www.aip->

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

[bg.org/publications/Бюлетин/Оценка на интернет страниците на органите на изпълнителната /105391/1000394285/](http://bg.org/publications/Бюлетин/Оценка_на_интернет_страниците_на_органите_на_изпълнителната_/105391/1000394285/)

и е част от годишния доклад на ПДИ „Състоянието на достъпа до информация в България 2012 г.“ (http://store.aip-bg.org/publications/ann_rep_bg/report2011.pdf)

На 17 май 2012 г. в Пресклуба на Българската телеграфна агенция ПДИ представи дванадесетия си доклад за състоянието на достъпа до информация в България.

[http://www.aip-bg.org/news/ПДИ представи годишния си доклад Състоянието на достъпа до и/20120517003176/](http://www.aip-bg.org/news/ПДИ_представи_годишния_си_доклад_Състоянието_на_достъпа_до_и/20120517003176/)

В този традиционен доклад (12 доклада след приемането на ЗДОИ през 2000 година) се представят в систематизиран вид резултатите от наблюдението на практиките през изтеклата година, анализират се постъпилите законодателни промени и съдебната практика по прилагането на ЗДОИ. Докладът съдържа и препоръки към органите на законодателната и изпълнителната власт в България за подобряване на практиките по осигуряване на достъп до обществена информация.

3. Правна помощ в случаите на търсене на информация и в случаите на отказ за предоставяне на информация, включително представителство в съда

Обща характеристика

Предоставянето на правна помощ продължава да е сред приоритетните дейности за ПДИ. През 2012 г. в някои от постъпилите случаи ПДИ оказва правна помощ още на първоначалния етап от търсенето на информация, когато правният екип даде съвет и/или подготви заявление за достъп до информация. В друга категория случаи правна помощ бе оказана след отказ за предоставяне на информация (Виж: Приложение – „Справка от базата данни на ПДИ” – случаи на отказ на информация).

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

Съществена част от правната помощ, оказвана от юридическия екип на ПДИ, беше и изготвянето на жалби до съда и представителство по дела на заявителите, потърсили помощта на организацията (подробна информация в следващата точка).

Брой на постъпилите случаи:

Случаите, в които е предоставена правна помощ в периода януари – декември 2012 г. са 311. Начините, по които постъпваха случаите в ПДИ беше директно в офиса, по e-mail или по телефона.

В зависимост от характера и правната им квалификация, обособяваме постъпилите случаи в три групи:

- преобладаващата част от тях отразяват практики по неспазване на задълженията на институциите по ЗДОИ – 263;
- следващата група случаи са свързани с нарушения на правото на защита на личните данни – 24;
- по-рядко сме консултирали случаи, свързани с нарушения на правото да се търси, получава и разпространява информация – 16
- свобода на изразяване – 4 и др.;

Кой търси информация най-често:

Практиката на ПДИ показва, че най-често информация по реда на ЗДОИ се търси от граждани, журналисти и неправителствени организации. И през 2012 г. най-много консултации са предоставени на граждани, които са потърсили правната помощ на екипа на ПДИ - в 181 случая. В 66 случая са ни потърсили журналисти и координатори на ПДИ от централни и местни медии, а 53 са от неправителствени организации.

От кои институции се търси информация

Най-голям е броят на случаите, в които търсещите информация се обръщат към централните органи на изпълнителната власт – 108 случая, и към институциите на местната власт /кметове и общински съвети/ - 96 случая.

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

По-рядко консултациите касаят търсене на информация от публичноправни организации – в 20 случаи, териториалните органи на изпълнителната власт – 22 случаи, от органите на съдебната власт – 14, независими органи на власт - 14 и др. (Виж: Приложение “Справка от базата данни на ПДИ”).

Най-чести основания за отказ

През 2012 г. остава голям броят на мълчаливите откази – 28. От отказите по същество преобладават засягане интересите на трето лице - 19 и лични данни – 12. Позоваване на чл.13 ал.2 от ЗДОИ е налице в 10 от постъпилите случаи, търговска тайна – 5.

Характерни особености на случаите от 2012 година

Общият брой на случаите, постъпили за правен съвет остава постоянен през последните години, числото им е около 300. Това се отнася и за случаите от 2012 г. В същото време наблюдаваме увеличение на броя на консултациите по постъпилите случаи – за 2012 г. 311 случаи са получили 643 консултации. За сравнение през миналата година – 2011 г. на 330 случая са предоставени 579 консултации.

През 2012 г. се е увеличил броят на неправителствените организации, обърнали се към нас за консултация и съвет – през 2011г. те са 34, а през 2012 г. - 53.

И през 2012 г. се запазва практиката на много от институциите да не отговарят на заявления за достъп до информация /т.нар. мълчаливи откази/. Висок е броят и на отказите, основани на защита интересите на третото лице.

Нараства броят на консултациите, постъпили в ПДИ чрез електронна поща. Писмените консултации по e-mail за 2010 г. са 137, през 2011 г. са станали – 219, а през 2012 г.- са 251.

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

Видове правна помощ:

През 2012 г. ПДИ продължи да предоставя безплатна правна помощ в следните направления:

3.1. Устни консултации по случаи, свързани с достъпа до информация - извършват се по телефона или на място в офиса – съответно 211 и 177;

3.2. Писмени консултации: 255.

3.3. Изготвяне на жалби до съда и представителство в съда

Правният екип на ПДИ продължи да оказва правна помощ на граждани, неправителствени организации (НПО) и журналисти, подкрепяйки обжалването в съда на случаите на отказ на достъп до информация. През 2012 г. правният екип на ПДИ е подготвил общо 69 жалби и писмени защиты в помощ на търсещите информация (45 – по случаи на граждани, 10 – на НПО, 14 – на журналисти).

През 2012 г. правният екип на ПДИ е изготвил 50 жалби. Първоинстанционни жалби - 29 (Административен съд София град – 16, Административен съд София-област – 4, Административни съдилища в страната – 9); касационни жалби – 15 и частни жалби - 6.

От изготвените 29 първоинстанционни жалби - 23 са срещу изричен отказ да се предостави достъп до информация, а тези срещу мълчалив отказ са 6.

През 2012 г. в 74 случая от страна на ПДИ е осигурено процесуално представителство по съдебни дела срещу отказ да се предостави информация. В този период правният екип на ПДИ е изготвил 19 писмени защиты по дела, водени с подкрепата на организацията.

В периода бяха постановени 81 съдебни решения и определения по дела, водени с подкрепата на ПДИ (Върховен административен съд – 33, Административен съд – София град – 32, Административен съд София-област – 2, Административни съдилища в страната – 14). В 56 случая съдът се е

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

произнесъл в полза на търсещите информация и в 25 случая в полза на администрацията.

Понятието „обществена информация“

През 2012 г. въпросът за характера на исканата информация бе поставен като спорен в няколко от делата, водени с подкрепата на ПДИ, тъй като отказите на администрацията бяха мотивирани с твърдението, че исканата информация не представлява обществена информация по смисъла на ЗДОИ и поради това не следва да бъде предоставяна.

С решение от 5 януари 2012 г. ВАС потвърди решение на АССГ за отмяна на отказ на директора на Българско национално радио (БНР) да предостави информация за броя, марките и моделите на притежаваните от БНР автомобили. В мотивите на решението си магистратите посочиха, че предоставянето на тази информация безспорно ще даде възможност на заявителя да си състави собствено мнение за дейността на БНР, свързана с придобиване на имущество със средства от държавния бюджет.

С решение от 17 януари 2012 г. ВАС отмени решение на Административен съд – Сливен, както и отказ на управителя на „Вик“ - Сливен да предостави копия от протоколи от проведени общи събрания на дружеството. В мотивите си съдебният състав посочи, че поисканите протоколи от общите събрания на търговското дружество притежават характеристика на служебна обществена информация, тъй като съдържат информация за дейността на дружеството за определен период от време и от тях очевидно желаещият да я получи ще си състави собствено мнение за дейността на задължения субект².

С решение от 13 февруари 2012 г. ВАС потвърди решение на АССГ за отмяна на отказ на Министерство на правосъдието (МП) да предостави достъп до личното затворническо досие на последния екзекутиран затворник в България.

² Решение № 881/17.01.2012 г. на ВАС, Пето отделение по а.д. № 3126/2011 г.

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

Съдът прие, че тази информация е служебна обществена информация по смисъла на ЗДОИ, тъй като от приложените в досието заповеди, първоначален и текущи доклади, психологически заключения, оценки на риска и други документи, изготвени по време и свързани с престоя на лицето в затвора до изпълнението на присъдата му, може да се направи извод и да се състави собствено мнение за дейността на задължените по закона субекти - служителите от Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ (ГДИН)³.

С решение от 19 март 2012 г. АССГ отмени отказ на Министерство на финансите (МФ) да предостави достъп до декларациите на независимите депутати за насочване на полагащата им се субсидия от бюджета към определена политическа партия. Според съда тази информация безспорно е обществена, защото е свързана с политическия живот на страната и осигурява възможност на гражданите да си съставят мнение относно дейността на субектите, участващи в политическия процес⁴.

С решение от 5 юни 2012 г. Административен съд София-област (АССО) отмени отказ на кмета на община Елин Пелин да предостави достъп до цялата административна преписка по одобряване на подробен устройствен план (ПУП) за отреждане на имот за разширяването на летателната площадка в с. Лесново, включително искане за преценяване необходимостта от ОВОС, оценка на управлението и контрола върху околната среда, обявена и одобрена по съответния ред карта на шума на площадката и др. В мотивите си съдът посочи, че исканата информация е обществена по смисъла на ЗДОИ, тъй като касае обществения живот в селото и се отразява върху правната сфера на всеки един негов жител. Съдът отбелязва още, че изработването на ПУП представлява процедура, която е свързана с издаването на административен акт, а не с административното обслужване на гражданите⁵. В същия смисъл се

³ Решение № 2082/13.02.2012 г. на ВАС, Пето отделение по а.д. № 3992/2011 г.

⁴ Решение № 1442/19.03.2012 г. на АССГ, Второ отделение, 34 състав по а.д. № 6243/2011 г.

⁵ Решение № 448/05.06.2012 г. на АССО, Трети състав по а.д. № 248/2012 г.

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

произнесе АССО с решение от 2 юли 2012 г. и по друг отказ на кмета на Елин Пелин да предостави информация за разширяването на летателната площадка в с. Лесново. Отказът отново бе с мотив, че тази информация не е обществена, тъй като е свързана с административното обслужване на гражданите⁶.

Надделяващ обществен интерес

През 2012 г., в няколко дела, подкрепени от ПДИ, различни съдилища приемаха, че е налице надделяващ обществен интерес от предоставяне на достъп до информация и на това основание отменяха откази на администрацията.

С решение от 12 март 2012 г. АССГ отмени отказ директора на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ (ГДИН) да предостави информация за директорите на Софийския затвор в периода 1980 – 1990 г., както и информация за четири осъдени на смърт и екзекутирани лица, заради участието им в т.нар. „Възродителен процес“. Информацията бе поискана от журналистката в телевизия ББТ – Светослава Тадарькова във връзка с подготовката на филм за „Възродителния процес“. Съдът посочи, че използването на тази информация за създаване на филм за значимо събитие от новата история на България определя и наличие на надделяващ обществен интерес от предоставяне на информацията⁷.

С решение от 6 април 2012 г. АССГ отмени отказ на директора на Агенция „Митници“ да предостави информация за това има ли други акцизни митнически складове, освен тези на „Лукойл-България“, на които не са монтирани измервателни уреди съгласно Наредба № 3 от 19.02.2012 г. за специфичните изисквания и контрола, осъществяван от митническите органи върху

⁶ Решение № 540/02.07.2012 г. на АССО, Пети състав по а.д. № 249/2012 г.

⁷ Решение № 1324/12.03.2012 г. на АССГ, Първо отделение, 5 състав по а.д. № 9777/2011 г.

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

средствата за измерване на акцизни стоки; на кои фирми са тези складове; списък на фирмите и брой на точките без монтирани измервателни уреди. Съдът прие, че исканата информация касае пряко прозрачността и отчетността на Агенция „Митници“, поради което е налице надделяващ обществен интерес от предоставянето ѝ⁸.

С решение от 19 април 2012 г. АССГ отмени отказ на директора на Националния център за информация и документация (НАЦИД) да предостави информация, свързана с дипломата на бившия изпълнителен директор на Държавен фонд „Земеделие“. Съдът прие, че с оглед изнесените в медиите факти, че дипломата на бившия директор е фалшива, то безспорно е налице надделяващ обществен интерес за предоставяне на тази информация⁹.

С решение от 19 юли 2012 г. АССГ отмени отказ на Инспектората към Висшия съдебен съвет (ВСС) да предостави достъп до становище, изготвено от инспектората по постъпил сигнал за проверка на съдия, предложен от Народното събрание за инспектор в Инспектората. Съдът прие, че разкриването на тази обществена информация би повишило прозрачността на дейността на Инспектората, и то в момент, в който това е особено необходимо, тъй като съдебната власт е обект на повишено обществено внимание¹⁰.

С решение от 18 юни 2012 г. ВАС потвърди решение на Административен съд – Смолян за отмяна на отказ на кмета на община Смолян да предостави информация за цената на два общински договора за третиране на битови отпадъци. В мотивите си магистратите посочиха, че по отношение цената на

⁸ Решение № 1885/06.04.2012 г. на АССГ, Второто отделение, 29 състав по а.д. № 9957/2011 г.

⁹ Решение № 2072/19.04.2012 г. на АССГ, Второ отделение, 28 състав по а.д. № 633/2012 г.

¹⁰ Решение № 4207/19.07.2012 г. на АССГ, Второ отделение, 27 състав по а.д. № 3311/2012 г.

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

договорите, сключвани от задължените по ЗДОИ субекти, законодателят е въвел презумпция за наличие на надделяващ обществен интерес от предоставянето ѝ. В тази връзка, заявителят не е длъжен да доказва наличието на надделяващ обществен интерес за предоставянето на достъп до определена информация. Напротив, административният орган, който твърди обратното, е длъжен да го докаже¹¹.

С решение 29 октомври 2012 г. ВАС отмени решение на АССГ, както и отказ на Министерство на физическото възпитание и спорта (МФВС) да предостави информация за договорите, сключени между министерството и „Българската федерация по ски“ в периода 2007 – 2011 г. съдът прие, че в допълнителните разпоредби на ЗДОИ е заложена презумпция за наличие на надделяващ обществен интерес от разкриване на информация за договорите, които сключват задължените по ЗДОИ субекти. Ето защо не следва заявителят да доказва наличие на надделяващ обществен интерес, а институцията следва да докаже липса на такъв¹²

Разширен кръг задължени субекти

През 2012 г. отново се наблюдава съдебна практика, свързана с разширения кръг задължени субекти по ЗДОИ.

С решение от 14 март 2012 г. АССГ отмени отказ на директора на „Столичен електротранспорт“ ЕАД да предостави информация за покупко-продажбата на три броя траурни влачета. В мотивите си съдът посочи, че дружеството представлява публичноправна организация по смисъла на § 1, т. 4, буква „б“ от ДР на ЗДОИ, тъй като е създадено с цел задоволяване на обществен интерес - осигуряване на населението на столицата с градски транспорт (в частност – електрически – трамваи и тролейбуси). Освен това, повече от половината от

¹¹ Решение № 8706/18.06.2012 г. на ВАС, Пето отделение по а.д. № 9760/2011 г.

¹² Решение № 13492/29.10.2012 г. на ВАС, пето отделение по а.д. № 15594/2011 г.

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

членовете на неговия управителен или контролен орган се определят от възложители по чл. 7, т. 1 или 3 от Закона за обществените поръчки, какъвто е Столична община¹³.

Подготвителни документи

С решение от 31 януари 2012 г. Административен съд – Хасково отмени отказ на кмета на община Харманли за предостави копие от доклад за извършена проверка от Агенцията за държавна финансова инспекция (АДФИ) в Община Харманли. Съдът посочи, че община Харманли не е доказала по делото, че исканата информация е свързана с оперативната подготовка на актовете на органите и няма самостоятелно значение, нито че съдържа мнения и позиции във връзка с настоящи и предстоящи преговори, водени от органа или от негово име, както и сведения, свързани с тях¹⁴.

С решение от 22 февруари 2012 г. АССГ отмени отказ на Столична община (СО) да предостави информация за доклад по проект за реализиране на зелени площи на територията на парк „Възраждане“ в столицата. Съдът прие, че ограничението за подготвителните документи е приложимо само, ако има издаден краен акт от административния орган, тъй като в тези случаи обществото може да си набави информация от него. Съдът посочва, че не може да се отказва достъп до цял доклад на основание подготвителни документи, тъй като освен мнения и препоръки докладът съдържа и констатации с напълно самостоятелно значение, тъй като отразяват съществуващото положение към определен момент и не подлежат на промяна¹⁵.

¹³ Решение № 1379/14.03.2012 г. на АССГ, Второ отделение, 30 състав по а.д. № 8142/2011 г.

¹⁴ Решение № от 30.01.2012 г. на Административен съд – Хасково по а.д. № 778/2011 г.

¹⁵ Решение № 940/22.02.2012 г. на АССГ, Второто отделение, 22 състав по а.д. № 8937/2011 г.

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

Лични данни

С решение от 24 февруари 2012 г. ВАС отмени отказ на председателя на Комисията за регулиране (КРС) на съобщенията да предостави информация дали лицето назначено на длъжността главен секретар е притежавало необходимия професионален трудов стаж за заемане на тази длъжност. В мотивите си съдебният състав посочи, че продължителността на професионалния трудов стаж не е свързана с неприкосновеността на личността и личния живот, а е обективно съществуващ факт. В този смисъл исканият достъп до обществена информация не засяга лични данни, тъй като заявителят не поставя въпроса изобщо за притежавания от главния секретар трудов стаж, а дали същият е притежавал изисквания се съгласно правилата професионален трудов стаж. Следователно не се касае за лични данни, а за достъп до обществена информация, даваща възможност на заявителя да си състави мнение за дейността на задължения субект и конкретно спазват ли се от председателя на КРС правилата за назначаване на служители в комисията¹⁶.

С решение от 29 октомври 2012 г. ВАС потвърди решение на АССГ за отмяна на отказ на Министерство на правосъдието (МП) да предостави информация за имената и длъжността на членовете на комисията, одобрила юридически лица с нестопанска цел за финансиране от държавния бюджет за 2010 г. В мотивите си магистратите посочиха, че имената на държавните служители и заеманата от тях длъжност не представляват данни, свързани с неприкосновеността на личността и личния живот. В тази връзка е цитирана практиката на Конституционния съд, съгласно която защитата на личните данни на лицата, изпълняващи публична държавна длъжност, е значително по-занижена в сравнение със защитата на личните данни на останалите граждани¹⁷.

¹⁶ Решение № 2726/24.02.2012 г. на ВАС, Пето отделение по а.д. № 9865/2011 г.

¹⁷ Решение № 13502/29.10.2012 г. на ВАС, Пето отделение по а.д. № 8102/2011 г.

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

Защита на интересите на трето лице

С решение от 28 юни 2012 г. Административен съд – Плевен отмени отказ на главния секретар на община Плевен да предостави информация за възнагражденията на ръководителите на общинските предприятия и фирми. В мотивите си съдът посочи, че исканата информация касае личното възнаграждение на лицата, които управляват общинските дружества и предприятия, поради което е следвало община Плевен да проведе процедура за търсене на съгласие от тези лица, а не да мотивира отказа си с необходимостта от получаване на съгласие без то да е потърсено¹⁸.

Класифицирана информация – служебна тайна

С решение от 18 октомври 2012 г. ВАС отмени решение на АССГ, както и отказ на „Авиоотряд 28“ да предостави информация за разходите за полети в страната на министър-председателя в периода 2009 – 2010 г. Съдът прие, че исканата информация не попада в списъка на категориите класифицирана информация, съставляваща служебна тайна за отраслите транспорт и съобщения, обявен със заповед на министъра на транспорта и съобщенията. Освен това исканите сведения се отнасят до извършени разходи, а не засягат местоназначението и времето на извършване на полетите, за да се приеме, че достъпът би засегнал държавен интерес. Сведенията за направените разходи за полетите на министър-председателя не биха могли да бъдат класифицирана информация, тъй като са разходи от държавния бюджет, чието изпълнение се отчита ежегодно и публично¹⁹.

¹⁸ Решение № 427/28.06.2012 г. на Административен съд – Плевен, Първи състав по а.д. № 490/2012 г.

¹⁹ Решение № 12949/18.10.2012 г. на ВАС, Пето отделение по а.д. № 12420/2011 г.

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

Достъп до информация – достъп до документи

Въпреки че в последните години се установи трайна съдебна практика по въпроса, че по ЗДОИ може да се иска както достъп до информация, така и достъп до документи, защото документите също представляват информация, но записана в конкретна форма, то през 2012 г. отново се наложи съдът да отменя откази на администрацията, в които бе посочено, че по реда на ЗДОИ може да се иска информация, но не и документи.

С решение от 3 април 2012 г. бе отменен отказ на Министерство на икономиката, енергетиката и туризма (МИЕТ) да предостави информация във връзка със становище на МИЕТ, според което действията на ядрения физик Георги Котев и подкрепилата го Асоциация на свободното слово „Анна Политковская“ костват на бюджета на РБ 2 млн. лв, похарчени за поддържане на положителния образ на българската ядрена енергетика. Според съдебния състав материалният носител на информацията, в случая съответният документ – писмо на директора на дирекция „Сигурност на енергетиката“ при МИЕТ, не е нещо, което се иска заради своя материален субстрат, а заради информацията, която съдържа²⁰.

С решение от 28 декември 2012 г. АССГ отмени отказ на Дирекцията за национален строителен контрол (ДНСК) да предостави достъп до информация за премахването на няколко незаконни строежа на заявителя. В мотивите си съдът посочи, че по реда на ЗДОИ може да се иска достъп до конкретни документи, тъй като са носител на информация²¹.

²⁰ Решение № 1832/03.04.2012 г. на АССГ, Второ отделение, 37 състав по а.д. № 3488/2012 г.

²¹ Решение № 7346/28.12.2012 г. на АССГ, Второ отделение, 30 състав по а.д. № 8686/2012 г.

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

Мълчаливите откази

Съдебната практика по отмяна на мълчаливи откази по ЗДОИ продължава да е изключително трайна. Според тази практика единствената призната от ЗДОИ възможност за процедиране на задължен субект при получаване на редовно заявление за достъп до информация е да постанови мотивирано решение за предоставяне или отказ от предоставяне на достъп до информация, като писмено уведоми заявителя за своето решение.

С решение от 13 януари 2012 г. ВАС отмени мълчалив отказ на министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) да предостави информация за доклад от извършена проверка на дейността на „Вик“ - Сливен. В мотивите си съдебният състав отбеляза, че практиката по отмяна на мълчаливи откази на администрацията е постоянна и в случая няма основание за отклонение от нея²².

С решение от 10 февруари 2012 г. ВАС потвърди решение на Административен съд – Пазарджик за отмяна на мълчалив отказ на кмета на община Пазарджик да предостави информация за сключените от общината договори за доставка на стоки и услуги в периода 2007 – 2010 г.²³.

С решение от 23 февруари 2012 г. АССГ отмени мълчалив отказ на управителя на Националния осигурителен институт (НОИ) да предостави информация за общия размер на сумата, изплатена на служители на НОИ, извън основните трудови възнаграждения, за допълнително материално стимулиране (премии, коледни и великденски добавки и др.) за 2008, 2009 и 2010 г. Съдът посочи, че мълчалив отказ по заявление за достъп до информация е недопустим и само на това основание подлежи на отмяна²⁴.

²² Решение № 702/13.01.2012 г. на ВАС, Пето отделение по а.д. № 267/2011 г.

²³ Решение № 2077/10.02.2012 г. на ВАС, Пето отделение по а.д. № 4763/2011 г.

²⁴ Решение № 971/23.02.2012 г. на АССГ, Първо отделение, 12 състав по а.д. № 4593/2011 г.

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

С решение 11 май 2012 г. Административен съд – Хасково отмени мълчалив отказ на кмета на община Харманли да предостави информация за размера на сумите (хonorари, пътни, дневни и други разходи) изплатени от Община Харманли за адвокатски услуги в периода 2009 – 2012 г., както и съдебните дела (съд, № на делото, страни и предмет), в които общината е ползвала услугите на адвокати в същия период. Съдът посочи, че когато не изпълни задължението си да се произнесе с изрично и мотивирано решение по заявление за достъп до информация, съответният задължен субект по ЗДОИ нарушава изискването за форма на индивидуалния административен акт и само на това основание мълчаливият му отказ подлежи на отмяна²⁵.

С решение от 7 ноември 2011 г. АССГ отмени мълчалив отказ на Прокуратурата да предостави информация за това на кои въпроси, отправени към Прокуратурата, отговаря лично главният прокурор и на кои - прокурори от негово име. Поискана е и информация получил ли е главният прокурор сигнал от заявителя за нарушения по сделката за продажба на прословутата „Алея Първа“ във Варна и какви мерки ще предприеме по сигнала. Съдът прие, че мълчаливия отказ по ЗДОИ е недопустим и само на това основание подлежи на отмяна²⁶.

С решение от 29.11.2012 г. АССГ отмени мълчалив отказ на Министерството на физическото възпитание и спорта (МФВС) да предостави информация за критериите и методиката за финансово подпомагане на спортни клубове от държавата. В мотивите си съдебният състав отбеляза, че мълчаливият отказ по ЗДОИ е недопустим и е следвало административният орган да се произнесе

²⁵ Решение № 90/11.05.2012 г. на Административен съд – Хасково по а.д. № 62/2012 г.

²⁶ Решение № 5946/07.11.2012 г. на АССГ, Първо отделение, 12 състав по а.д. № 8703/2011 г.

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

по заявлението за достъп до информация. Според съда, този пропуск не може да бъде поправен чрез излагане на мотиви за отказ в съдебната фаза²⁷.

4. Разяснителни кампании и обучения по Закона за достъп до обществена информация, Закона за защита на личните данни и Закона за защита на класифицираната информация

Международна конференция „Застъпничество за достъп до информация – постижения и предизвикателство

Програма Достъп до Информация отбеляза 15-годишната си дейност в областта на достъпа до информация в България и на международно равнище с конференция на тема „Застъпничество за достъп до информация – постижения и предизвикателства”. Събитието

се проведе на 15 – 16 юни 2012г. в София.

Водещи неправителствени организации в областта на достъпа до информация от Армения, Великобритания, Испания, Канада, Грузия, Кипър, Македония, Полша, Русия, Румъния и Чехия представиха своя опит в застъпничеството за по-добро законодателство за достъп до информация; мониторингът на активното публикуване на информация от държавните институции като инструмент за повече откритост и прозрачност. Бяха представени резултатите от правната помощ и съдебните дела за достъп до информация.

Неправителствени организации и водещи журналисти от България разкриха

²⁷ Решение № 6447/29.11.2012 г. на АССГ, Второ отделение, 33 състав по а.д. № 7222/2012 г.

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

тактики в използването на достъпа до информация в обществени кампании и конкретни разследвания.

Участниците обмениха опит в популяризирането на правото на достъп до информация. Бе отбелязано значението на Международната мрежа на застъпниците за свобода на информацията, създадена на 28 септември преди 10 години на подобна конференция в България. Тогава се взе и решението 28 септември да се отбелязва като Ден на правото да знам от застъпниците за свобода на информацията. Нарастващото значение на 28 септември в застъпническите и разяснителни кампании бе отбелязано като едно от постиженията на застъпниците за свобода на информацията.

Специално място бе отделено на ролята на неправителствените организации в набиращата популярност международна инициатива [Партньорство за открито управление](#) (Open Government Partnership), както и възможности за бъдещи инициативи.

[http://www.aip-
bg.org/news/15_години_застъпничество_за_достъп_до_информация_постижения_/20120619004971/](http://www.aip-bg.org/news/15_години_застъпничество_за_достъп_до_информация_постижения_/20120619004971/)

Документът с изводите от дискусиите – [Постижения и предизвикателства](#) беше разпространен сред мрежата на застъпниците за свобода на информацията.

Организиране и провеждане на десетата церемония **МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН НА ПРАВОТО ДА ЗНАМ – 28 СЕПТЕМВРИ**

За десети път *Програма Достъп до Информация* връчи годишни награди за принос в областта на свободата на информация по случай Международния ден на правото да знам. Церемонията отново бе открита с песента "Дишай", посветена на празника, който се проведе

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

на 28 септември 2012 - от 12.00 ч. в Пресклуба на БТА.

Наградите за 2012 година бяха връчени в шест категории.

<http://www.aip->

[bg.org/news/ПДИ връчи наградите по повод Международния ден на правот о да/20120928001883/](http://www.aip-bg.org/news/ПДИ_връчи_наградите_по_повод_Международния_ден_на_правот_о_да/20120928001883/)

А журито трябваше да избере победителите от 42 получени номинации.

http://www.righttoknowday.net/nominations_bg.php

Снимки вижте в Галерията на ПДИ:

<http://www.aip-bg.org/about/gallery/>

Организиране и провеждане на учебно посещение на делегация от Украина

Програма Достъп до Информация бе домакин на учебно посещение на делегация от Украйна, което се проведе в периода от 16 до 20 юли 2012 г.

Целта на посещението бе представители на държавни органи и неправителствени организации от Украйна да се

запознаят с българския опит по прилагането на Закона за достъп до обществена информация.

В рамките на три дни от учебното посещение, делегацията бе запозната с историята на приемането на законодателството за достъп до информация в България и ролята на Програма Достъп до Информация. Бе представен опита на ПДИ в наблюдението на прилагането на закона и застъпничеството за по-добри практики. В рамките на обучението делегацията посети Държавната комисия по сигурност на информацията, Народното събрание, Комисията по

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

досиетата и Министерски съвет. Членовете на Комисията за защита на личните данни представиха своята практика.

Посещението бе подкрепено от Съвета на Европа и финансирано от Европейския съюз.

През 2012 година ПДИ организира 7 обучения в страната на тема „Журналистически разследвания и публични регистри“ в рамките на проект „Граждански одит на активната прозрачност на управлението“ финансиран от Тръста за гражданско общество в Централна и Източна Европа (CEE Trust).

http://aip-bg.org/projects/ceetrust/civil_audit.htm

На 7-те обучения участваха журналисти от всички области на България, както следва:

На 16 март 2012 в Хотел „Стримон СПА“ в Кюстендил ПДИ проведе обучение на журналисти как да ползват публичните регистри и какви са задълженията на институциите

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

активно да публикуват информация. Освен представители на местните медии в семинара участваха репортери от Перник и Благоевград.

Лектори бяха Гергана Жулева, изпълнителен директор на ПДИ, Александър Кашъмов, ръководител на правния екип на ПДИ, и Иван Михалев, редактор във в. „Капитал“.

На 30 март 2012 в Търговско – промишлената палата във Враца Програма Достъп до Информация (ПДИ) проведе обучение на журналисти как да използват публичните регистри и какви са задълженията на институциите активно да публикуват информация.

Освен представители на местните медии в семинара участваха репортери от Видин, Монтана и Плевен.

Третата обучителна среща с журналисти в страната, ПДИ проведе в Пловдив на 20 април 2012 в Областна администрация - Пловдив. В семинара участваха представители на медии от Пловдив, Пазарджик и Стара Загора.

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

На 18 май 2012 в град Кърджали, хотел "Арпезос", Програма Достъп до Информация проведе обучението на журналисти от Кърджали, Смолян и Хасково.

На 29 юни в гр. Велико Търново беше проведено обучение на журналисти от Велико Търново, Габрово, Ловеч, Русе и Търговище.

На 13 юли в гр. Сливен се проведе обучението на журналисти от Бургас, Сливен, Ямбол.

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

На 20 юли в залата на радио Шумен се проведе последното обучение на журналисти от Шумен, Разград, Добрич и Силистра

На тези работни срещи участваха 154 журналисти от цялата страна.

През 2012 година представители ПДИ участваха в обученията по покана на различни институции, НПО и международни организации:

На 1 февруари, 2012 г. Александър Кашъмов участва като лектор в онлайн обучение за съдии от Върховния съд на Албания, организирано от Article 19 и Британското посолство в Тирана.

На 29 февруари – 1 март 2012 г. Александър Кашъмов участва като експерт на ОССЕ на кръгла маса в Подгорица, Черна гора на тема: „Изменения в Закона за свобода на информацията и закона за защита на личните данни”.

На 1 и 2 март 2012 г. Гургана Жулева и Александър Кашъмов участваха в обучение на администрацията на Централни държавни органи по проблемите на „служебната тайна” организирано от Държавната комисия по сигурност на информацията (ДКСИ) в Учебния център на ДКСИ в гр. Баня.

На 15 март 2012 г. Гургана Жулева и Александър Кашъмов участваха като лектори в обучение организирано от Държавната комисия по сигурност на информацията (ДКСИ) в Учебния център на ДКСИ в гр. Баня за представители на Областни администрации по проблемите на „служебната тайна”.

На 15 май, 2012 г. Александър Кашъмов беше лектор на семинар „Разследваща журналистика” за журналисти от регионалните бюро на Българското национално радио.

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

На 7-8 юни, 2012 г. Александър Кашъмов участва с презентация в първата академия по медийно право в Югоизточна Европа в Загреб, Хърватско, организирана от Фондация Фридрих Еберт и ОССЕ.

На 22 юни, 2012 г. Александър Кашъмов участва като лектор в работна среща на журналисти „Съдебната реформа в България и механизма на сътрудничество и оценка“ организирана от Центъра за развитие на медиите и фондация „Конрад Аденауер“.

На 6 юли и на 24-27 октомври 2012 г. Александър Кашъмов участва като лектор на обучение на грузински журналисти в Тбилиси и в Кутаиси, Грузия организирано от Съвета на Европа.

На 27 септември, 2012 г. Алесандър Кашъмов участва с презентация за стандартите на защита на личните данни на конференция на тема ” Новото лице на дигитализирания бизнес в София, България организирана от IDG.

На 19-21 октомври, 2012 г. Александър Кашъмов участва с презентация в конференцията „Престъпност, рискове, институции: дългосрочни перспективи“ организирана от фондация РискМонитор.

На 15 и 16 декември 2012 г. Александър Кашъмов участва като съдия в Белград на регионалния кръг на престижното международно състезание Price Media Law Moot Court.

5. Участие в обществения дебат по въпросите за достъпа до информация и правото на свобода на изразяване

През 2012 година дейността на ПДИ е отразена в 367 публикации (в това число и Информационния бюлетин на ПДИ), от които 258 са в национални медии, 101 - в местни медии и 8 - в чуждестранни медии.

Представители на екипа на ПДИ участваха в 20 радио предавания и в 23 телевизионни предавания.

Темите, които привлякоха най-голям медиен интерес са следните:

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

- Развитие на съдебни дела – 61 публикации
- Ден на правото да знам – 55 публикации
- Рейтинг на активната прозрачност – 43 публикации
- Годишен доклад за състоянието на достъпа до информация в България през 2011 – 39 публикации
- Проект „Граждански одит на активната прозрачност на управлението” – 25 публикации

През 2012 година са публикувани 12 броя на Информационния бюлетин на ПДИ (ИБ) с общо 101 публикации.

В рубриката „От съдебната зала” има 40 публикации.

В рубриката „Новини” – 65 публикации, отразяващи случващото се по отношение на законодателството за достъпа до информация по света, кампании на застъпниците за свобода на информация и други.

В рубриката „Коментар на юриста” – шест публикации с анализ на различни казуси.

Координаторите на ПДИ подготвиха 17 публикации за ИБ, от които 9 са в рубриката „От координаторската мрежа”.

И през 2012 година публикуваме информация за дейността на ПДИ в Информационния портал на неправителствените организации в България. През изминалата година е публикувана информация за:

- портала на публичните регистри
- представянето на рейтинга на активната прозрачност
- церемонията за Деня на правото да знам
- представянето на книгата «Съдебна практика по законодателството за достъп до обществена информация»
- Информационния бюлетин на ПДИ.

Списъкът може да бъде видян на адрес <http://www.ngobg.info/bg/users/profile/ngo.html>

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

Издания на Програма Достъп до Информация през 2012 г.

Състоянието на достъпа до информация 2011 г.

През 2012 г. ПДИ подготви, публикува и разпространи Годишен доклад за състоянието на достъпа до информация в България през 2011 г. (1000 копия на български език, разпространени до държавните институции, народни представители, неправителствени организации и медии). Докладът беше преведен на английски и разпространен до всички партньорски организации в Мрежата на застъпниците за достъпа до информация .

Състоянието на достъпа до информация в България 2011, Програма достъп до информация, 2012, Стр. 119

ISSN 1314-0515 (online)

ISSN 1313-065X (print)

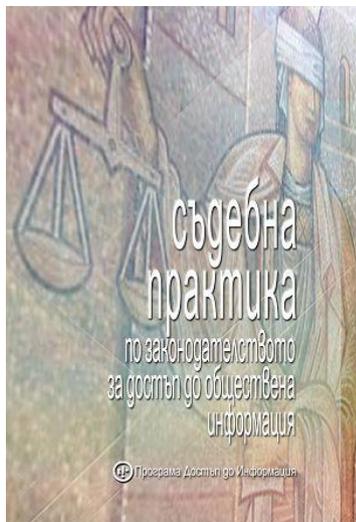
http://store.aip-bg.org/publications/ann_rep_bg/report2011.pdf

http://store.aip-bg.org/publications/ann_rep_eng/2011.pdf

Препоръките от доклада за състоянието на достъпа до информация и тази година доведоха до изменение на политики в областта на достъпа до информация. Част от препоръките бяха включени в оперативния план на българското правителство по Партньорство за открито управление.

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

Книга: Съдебна практика по законодателството за достъп до информация

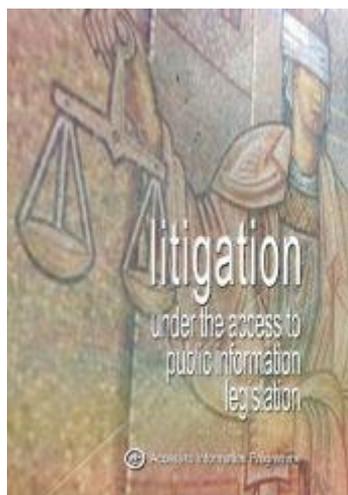

През юли 2012 г. ПДИ издаде петата поред книга, своеобразно продължение на издадените от нас анализи на съдебната практика по Закона за достъп до обществена информация. Съдържа анализ и коментар на съдебната практика по отделни теми, свързани със законодателството за достъп до информация и неговите ограничения. Освен това в книгата са поместени и резюмета на шестнадесет съдебни дела, които са довели до промени в практиката и утвърждаване на принципите на правото на достъп до

обществена информация. Автори на аналитичните текстове са адвокатите от правния екип на ПДИ Александър Кашъмов, ръководител на екипа, и Кирил Терзийски. („Съдебна практика по законодателството за достъп до обществена информация”, Програма Достъп до Информация, 2012, 170 стр.,

ISBN 978-954-9953-48-0)

Книгата беше преведена на английски и може да бъде намерена на:

http://store.aip-bg.org/publications/books_eng/Litigation_2012.pdf

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

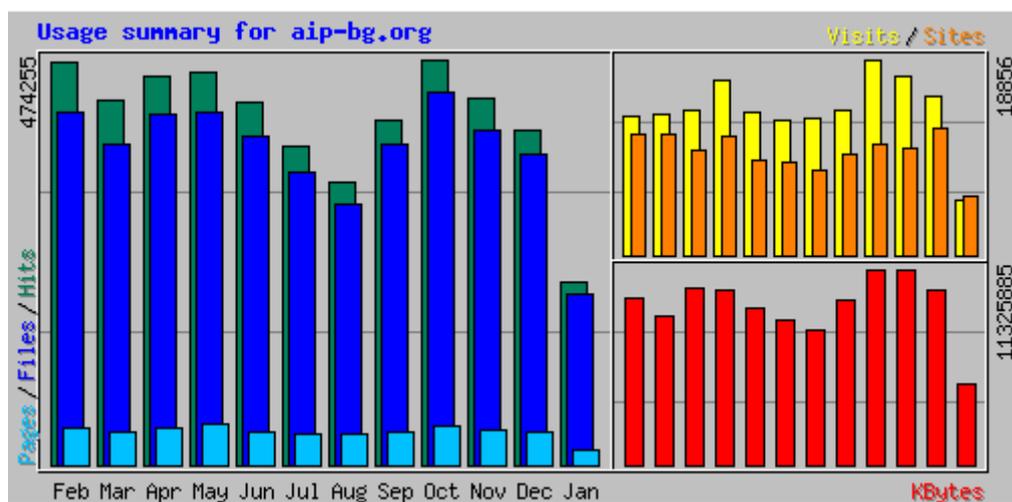
Интернет страници на ПДИ

Интернет страницата на ПДИ www.aip-bg.org се обновява редовно. В нея публикуваме информация за актуалните кампании, водени от ПДИ през годината, новини за важни съдебни дела, съдебни решения, коментари и препоръки, становища, доклади, наръчници и информационни и обучителни материали по ЗДОИ, информация за организирани от ПДИ събития, филми, изготвени по поръчка на ПДИ и други. Всички наши публикации са достъпни на български и на английски език.

Обновената страница на ПДИ, поддържана посредством уеб платформа – част от вътрешната Система за управление на информацията на ПДИ, дава възможност за улеснена навигация в богатото съдържание на информационни и обучителни материали, и интегриране и визуализация на резултатите от специализираните проучвания на ПДИ. Резултатите от последното проучване на Интернет страниците на институциите от изпълнителната власт, което екипът на ПДИ проведе в периода 23 януари – 16 март 2012 г. са достъпни тук: http://www.aip-bg.org/surveys/2012_година/101887/.

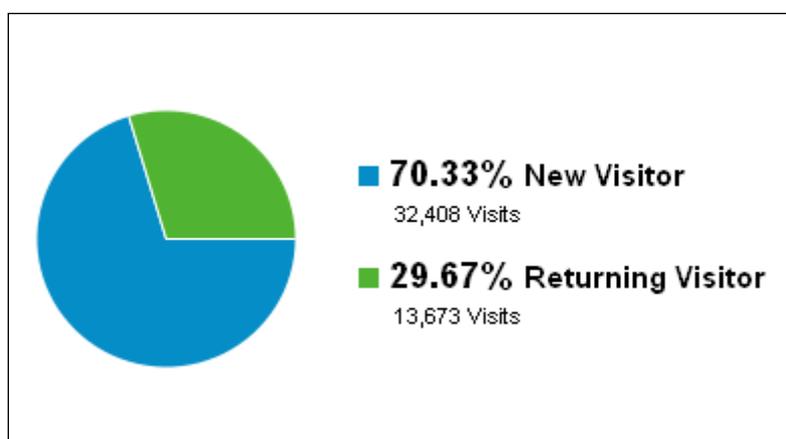
Статистиката за посещаемост на страницата на ПДИ www.aip-bg.org за 2012 г. показва общ брой на уникалните посещения: 168 462 (средно 14 038 уникални посещения на месец. По-голяма честота на посещенията е регистрирана за месеци, през които ПДИ е водила специални кампании – април – представяне резултатите от проучване на уеб страниците на институциите и портала „Публични регистри”, септември и октомври – във връзка с номинациите и отразяването на церемонията за Деня на правото да знам (28 септември). Тази година голям е процентът на посещенията от чужди сървъри (приблизително 41% от общия брой), най-голям брой са регистрирани от САЩ, Великобритания, Руската федерация, Украйна, Полша, Франция, Испания, Германия. Има посещения от Армения, Хонг Конг, Бразилия.

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

Извадка от статистиката за трафика на www.aip-bg.org (февруари 2012 г. – януари 2013 г.)

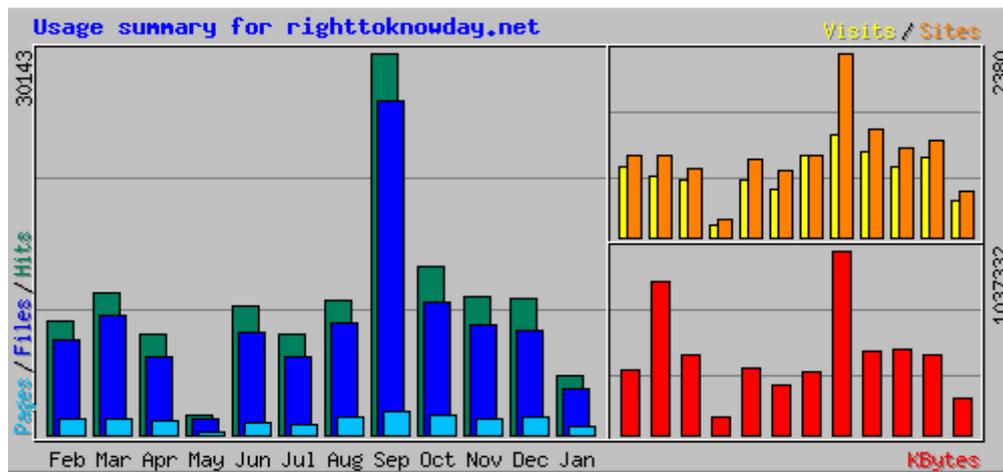
Новата платформа на страницата www.aip-bg.org позволява интегрирането на Google Analytics, данните от която се различават от обичайната статистика, поради маркетинг целите, които си поставя тази статистика. Все пак, тя показва, че делът на новите посещения на уеб страницата от общия брой посещения е 70.33%, както и, че 11 233 от уникалните посещения (които според GA са 46 081) са от препратки от други сайтове, а именно (**facebook.com**, **www.publicregisters.info**, **www.desebg.com**, блогът на ПДИ <http://blog.aip-bg.org/>, и др.)

Извадка от статистиката на Google Analytics за www.aip-bg.org (януари – декември 2012 г.)

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

ПДИ поддържа и обновява специална страница за Международния ден на правото да знам – 28 септември. Пикът в посещаемостта на тази страница е септември месец – 1 330 уникални посещения, със среден брой за годината 819. <http://www.righttoknowday.net/>

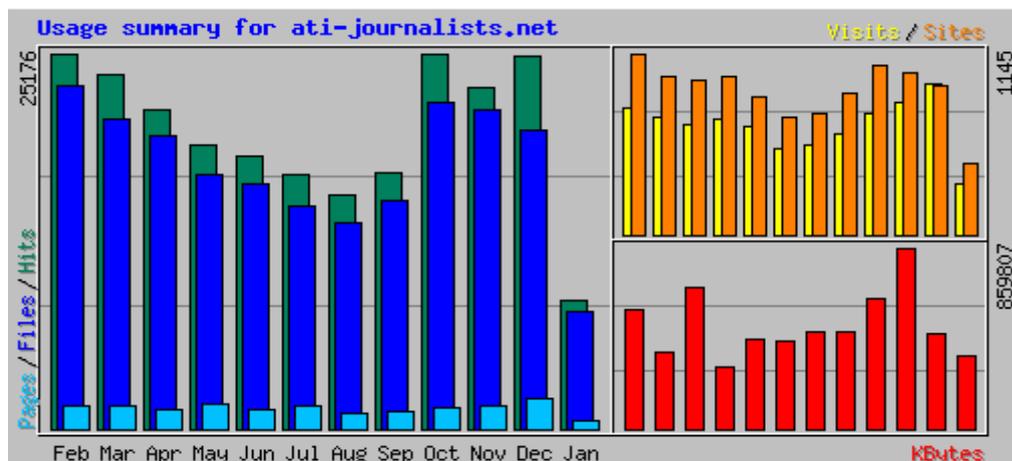

Извадка от статистиката за трафика на www.righttoknow.net (февруари 2012 г. – януари 2013 г.)

ПДИ поддържа специалната страница „Достъп до информация и журналистически разследвания“. Страницата се обновява редовно и в нея могат да бъдат намерени законодателство, случаи и съдебни дела на журналисти, използвали ЗДОИ за целите на журналистически разследвания, обучителни материали и филми. Средният брой на уникалните посещения за 2012 г. е 689.

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

<http://www.ati-journalists.net/>.

Извадка от статистиката за трафика на <http://www.ati-journalists.net/> (февруари 2012 г. – януари 2013 г.)

Блог „Точка на достъп”

Блогът на ПДИ „Точка на достъп” е допълнително средство за комуникация на актуални новини и коментари върху случващото се в областта на достъпа до информация. През 2012 г. екипът на ПДИ публикува 39 материала в блога, към които бяха направени 4 коментара: www.blog.air-bg.org. В Блога бе интегриран абонаментен списък, на който автоматично се изпращат нови постове. В момента абонатите са 142, сред които предимно журналисти, НПО, и граждани.

Портал „Публични регистри”

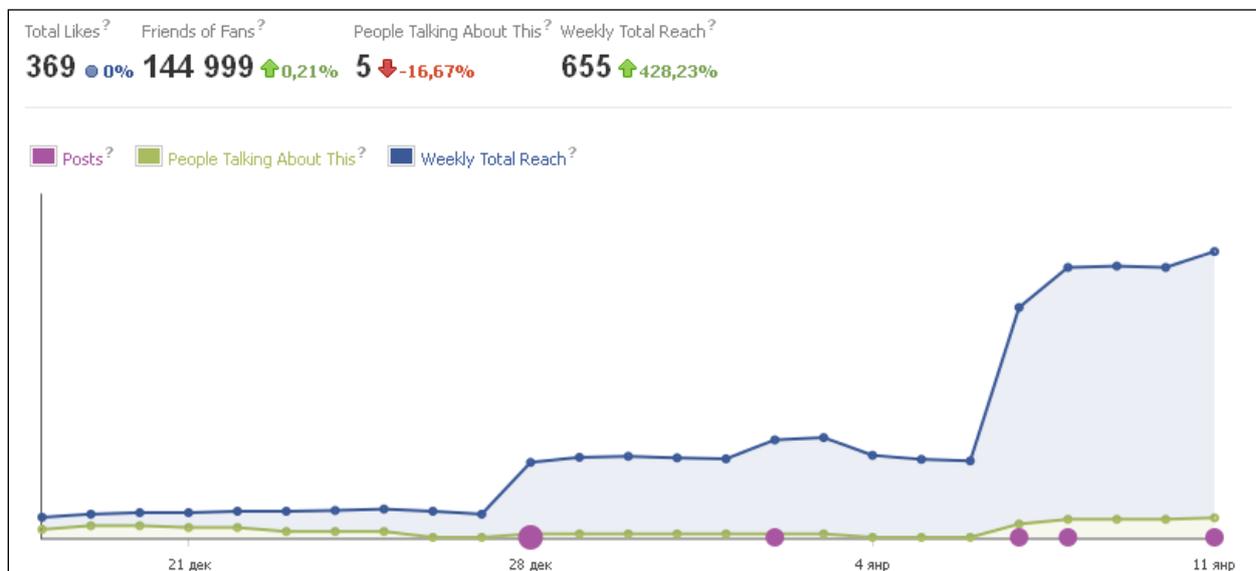
В края на 2011 г. ПДИ стартира портала „Публични регистри”:

www.publicregisters.info. Порталът съдържа резултатите от проучването на ПДИ за състоянието на публичните регистри в България, както и проверка на съдържанието и формата на онлайн поддържаните регистри от институциите в България. 13 150 са посещенията в портала за 2012 г, от тях 10 600 са на уникални посетители. Прегледаните от тях страници в портала са 28 583.

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

ПДИ във Facebook

На Facebook страницата си ПДИ публикува препратки към публикации в блога „Точка на достъп“, месечния Информационен бюлетин, новини от страницата на ПДИ, публикации в други медии и партньорски организации, свързани с достъпа до информация. 369 души „харесват“ страницата на ПДИ във Facebook. Посещаемостта на страницата варира от 50 до 655 при публикуване на новина.

Извадка от статистиката за трафика на facebook страницата на ПДИ (декември 2012 г. – януари 2013 г.)

6. Сътрудничество на национално, регионално и международно равнище

И през 2012 г. продължи сътрудничеството на ПДИ с други организации в страната, международни организации и мрежи.

Както всяка година и през 2012 г. ПДИ подготви частта за правото на достъп до информация за годишния доклад на Българския Хелзинкски Комитет.

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

Александър Кашъмов се включи в авторския екип на „Наръчник на разследващия журналист“ подготвен и издаден от фондация „Репортер“.

Представители на ПДИ участваха в срещите организирани от Министъра на правосъдието по проблеми на съдебната система на 5 януари, 10 февруари 2012 г. и на 11 декември.

ПДИ продължи активното си участие в срещите по инициатива ПОУ - в Бразилия, Дубровник и Рим. ПДИ също така иницира среща на НПО, активни в инициативата. През декември стана член на Обществения съвет „Прозрачност“.

Продължи сътрудничеството с комисията по досиетата.

Представители на ПДИ участваха в пресконференциите организирани от Асоциацията на потребителите на телекомуникационни и интернет услуги на 2 февруари и 6 март 2012 г.

Фани Давидова и Гергана Жулева участваха в срещата на Комисията за защита на личните данни и НПО в рамките на програмата за деня на личните данни – 28 януари 2012 г. и в конференцията „10 години защита на личните данни в България на 28 май, 2012 г.

Гергана Жулева и Александър Кашъмов участваха в традиционната годишна среща на Statewatch на 28-29 юни, 2012 г. в Лондон.

Представители на ПДИ участваха в инициативи на Промедия, фондация „Радостина Константинова“, посолство на кралство Нидерландия, Съвет за електронни медии по различни въпроси свързани със състоянието на медиите, медийната среда и разследващата журналистика.

На 14 септември 2012 г. Александър Кашъмов и Гергана Жулева се срещнаха с члена на ЕП и докладчик по измененията на Директивата за повторно използване на информация от обществения сектор, господин Ивайло Калфин. През октомври Гергана Жулева взе участие в конференция в Европейския парламент по същата тема организирана от господин Ивайло Калфин.

През 2012 г. екипът на ПДИ е участвал в 75 дискусии, работни срещи, кръгли маси и конференции на които е представял опита си.

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

ПДИ в Международната мрежа за застъпници за свобода на информацията
Мрежата на застъпниците за свобода на информацията
<http://www.foiadvocates.net/>

Екипът на Програма Достъп до Информация и тази година активно участва в дейността на Международната мрежа за застъпници за свобода на информацията (FOIANet). ПДИ е неин основател и член. Изпълнителният директор на ПДИ Гергана Жулева е член на Управителния съвет на мрежата на застъпниците за свобода на информацията.

В дискуссионния списък на мрежата присъстват над 400 члена (организации и частни лица) от целия свят. Застъпниците за свобода на информацията обменят новини, споделят национален опит, дискутират по законодателството и практиките по неговото прилагане.

През 2012 г. ПДИ участва в 15 дискусии в рамките на мрежата, свързани със застъпничеството и законодателството по достъп до информация. Най-важните теми, които бяха обсъждани бяха:

- Методологии на меренето на прозрачността²⁸;
- Базисни данни със съдебни дела по достъпа до информация;
- Кръгът задължени субекти по законите за достъп до информация/свобода на информацията – държавни компании, неправителствени организации?;
- Достъпът до концесионния договор на литовското правителство и частна компания за изграждането на АЕЦ;
- Ограниченията на правото на достъп до информация;
- Таксите свързани с предоставянето на информация по формален или неформален ред (а в България – след устно запитване);

²⁸ Виж също [Меренето на прозрачността – възможен ли е глобален индекс и още нещо?](#) – статия на изпълнителния директор Гергана Жулева публикувана и в бюлетина на ПДИ за месец ноември 2012 г.

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

- Процедурите, в различните страни, засягащи неизпълнението на съдебно решение или на инструкции на комисар или комисия по свободата на информация;
- Правните основания за откритостта на заседанията на правителствата;
- Ограниченията на достъпа до подготвителна информация в различни законодателства;
- Законодателната уредба и практиките в различни страни свързани с финансова и имуществена прозрачност на публични фигури.

7. Институционално укрепване и развитие

ПДИ се управлява от Управителен съвет и изпълнителен директор. Управителният съвет определя ежегодно приоритетите на фондация ПДИ и поне два пъти в годината инспектира работата на организацията.

Членове на Управителния съвет са:

Димитър Тотев – председател

д-р Гергана Жулева – изпълнителен директор

Мариана Милошева-Круш

Йорданка Ганчева

Люба Ризова

Павлина Петрова

Петко Георгиев

Светлозар Желев

Невен Дилков

През 2012 г. Управителният съвет на ПДИ проведе две заседания.

На 22.03.2012 г. в гр. София, бул. “В. Левски” № 76, ет.3, ап.3, в офиса на ПДИ се проведе редовно заседание на Управителния съвет на фондацията в

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

съответствие с чл. 12, ал. 8 от устава, свикано от изпълнителния директор Гургана Жулева. На това заседание УС прие Годишния доклад на ПДИ за 2011 г., представен от изпълнителния директор, и одобри бюджета и основните направления на работата за 2012 година и прие нов член на УС - Невен Дилков – управител на Нетера.

На 14.12.2012 г. в гр. София, бул. “В. Левски” № 76, ет.3, ап.3, в офиса на ПДИ се проведе редовно заседание на Управителния съвет на фондацията в съответствие с чл. 12, ал. 8 от устава, свикано от изпълнителния директор Гургана Жулева. На това заседание УС обсъди основните направления на работата на ПДИ през 2013 г. , разгледа и прие проекто-бюджета за 2012 г.

Екип

Екипът извършил тази огромна по обем и важна по значение работа е:

Гургана Жулева – изпълнителен директор на организацията

Александър Кашъмов – адвокат, ръководител на правния екип на ПДИ

Дарина Палова – адвокат

Кирил Терзийски – адвокат

Фани Давидова – юрист

Тереза Манджукова – юрист в екипа до август 2012 г.

Стефан Ангелов – юрист

Диана Банчева – комуникационен координатор

Николай Нинов – координатор на мрежата от журналисти

Ралица Кацарска – координатор

От юли 2008 година ПДИ има договор с външна фирма за счетоводно обслужване – „БМ консултинг“.

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

Мрежата от координатори

На 24 февруари 2012 ПДИ проведе традиционната работна среща с координаторите от журналистическата мрежа в хотел "Рила", София. Изпълнителният директор на фондацията Гертана Жулева запозна журналистите с дейността на организацията през 2011, представи годишния доклад на ПДИ и очерта целите и задачите пред екипа в София и пред координаторската мрежа за 2012.

Ръководителят на правния отдел Александър Кашъмов представи на координаторите тенденциите и проблемите в законодателството през 2011, Дарина Палова и Фани Давидова обобщиха и характеризираха постъпилите през годината случаи за правна помощ, а най-характерното за съдебните дела, подкрепяни от ПДИ, анализира Кирил Терзийски.

Диана Банчева представи новостите около интернет страниците на ПДИ, блога „Точка на достъп“.

На срещата в София ПДИ връчи за пети път наградата „Координатор на годината“. Николай Нинов представи номинациите и критериите за оценка, наградата получи Иванка Ватева, координатор за Плевенска област.

И през 2012 журналистите от мрежата участваха активно с публикации в електронния бюлетин на фондацията и в местните медии. Там те отразиха доклада „Състоянието на достъпа до информация в България 2011“, Международния ден на правото да знам, Международната конференция „Застъпничество за достъп до информация – постижения и предизвикателства“, с която ПДИ отбеляза в София 15-годишната си дейност, както и премиерата на петата книга на ПДИ „Съдебна практика по законодателството за достъп до обществена информация“.

През 2012 координаторите поеха и организацията на срещите в страната по проекта „Граждански одит на активната прозрачност на управлението“, които имаха характер на обучения на темата «Публични регистри и журналистически разследвания». На тези срещи журналистите от местните медии бяха запознати и с проучването на ПДИ, оценяващо сайтовете на органите на изпълнителната власт на централно и общинско равнище.

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

През 2012 координаторите написаха 108 текста. 27 от тях бяха публикувани в бюлетина и блога на ПДИ - сред най-активните бяха Кръстина Маринова, Иванка Ватева с 4 публикации и Иванка Ламбева с три. Останалите 81 текста са в местните медии, където най-активни са Иванка Ламбева с 11, Цветан Тодоров – 10 текста, Ива Антонова - 9, Иванка Ватева с 8, Здравка Маслянкова, и Йордан Георгиев по 6, Диана Бончева – с 5.

И през 2012 координаторите събираха и изпращаха номинации в различните категории за Деня на правото да знам, разпространяваха брошури и плакати, отразиха по места церемонията в БТА, осигуряваха консултации на граждани чрез ПДИ.

18 случаи на отказ на информация изпратиха през 2012 журналистите от мрежата. Най-много пристигнаха от Видин - 9 и от Смолян - 3.

Промяна в местоживеенето и работата наложи и съответната смяна на координаторите в Пазарджик, Велико Търново и Габрово. Новите координатори Тина Ивайлова, Здравка Маслянкова и Ружа Любенова бяха представени от Николай Нинов на срещата с координаторите в София на 24 февруари.

Развитие на вътрешната информационна система

От началото на 2010 година започна да функционира Вътрешната информационна система (ВИС) на ПДИ, създадена от фирмата, поддържаща компютърната система на организацията „Светлозар онлайн“. ВИС съдържа следните модули: контакти, библиотека, проучвания, случаи, съдебни дела, администрация. Създаването и развитието на тази система е част от стратегията на организацията да използва в по-голяма степен информационните технологии за предоставяне на услуги като правна помощ, самообучителни материали по достъпа до информация, блога на организацията и т.н.

През 2012 г. беше подготвен нов модул във ВИС – „Проучване на интернет страниците на институциите за 2013 г.“ и внесени редица подобрения в системата за статистически доклади и справки. Продължи работата и по модула „Съдебни дела“.

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

Проекти

През 2012 година ПДИ работи по няколко проекта:

**Насърчаване на отчетността на управлението
чрез правна помощ и водене на съдебни дела за
достъп до информация**

Срок: 1 май 2009 – 30 април 2012 г.

Описание: Целта на проекта е да съдейства за прилагането на надделяващия обществен интерес според измененията на Закона за достъп до обществена информация в България чрез насърчаване и подпомагане на търсенето на обществена информация от обществеността.

Основни дейности

- Предоставяне на ежедневни консултации в офиса на ПДИ за журналисти, НПО и граждани в случаите, в които търсят информация, и в случаите на получен отказ за предоставянето ѝ;
- Формулиране на жалби и подаването им до административни съдилища;
- Представителство в съда по дела за достъп до информация;
- Систематизиране на съдебната практика;
- Представяне на резултатите от съдебната практика на национална конференция с участието на юристи и други заинтересовани страни;
- Постоянна медийна кампания за достъп до информация чрез публикации в Информационния бюлетин на ПДИ; централни и местни медии; Мрежата на застъпниците за свобода на информацията (FOIANetwork) и на уеб страницата на ПДИ;
- Партньорство с други организации.

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

Очаквани резултати

- Насърчаване на граждани, НПО и журналисти да упражняват правото си на достъп до обществена информация;
- Увеличаване на броя на успешните дела, подкрепяни от ПДИ, в които е търсена информация от висок обществен интерес;
- Популяризиране на резултатите от успешната съдебна практика сред широката общественост;
- Повишаване на познанията на държавната администрация как да прилага теста за надделяващ обществен интерес;
- Анализи на съдебната практика по дела за достъп до информация в България;
- Изграждане на по-последователна и прогресивна съдебна практика;
- Повишаване откритостта и отчетността в държавното управление, особено що се отнася до публичните регистри, обществените поръчки, услугите в общественения сектор, осигурявани от частни фирми;
- Регионален и международен обмен на информация за съдебната практика по дела за достъп до обществена информация.

Донор на проекта: Програма „Човешки права и управление“ на Институт „Отворено общество“

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

Trust for Civil Society
in Central and Eastern Europe

Граждански одит на активната прозрачност на управлението (СААТОГ)

1 юли 2011 – 1 октомври 2012

Описание: За повишаване на активната прозрачност и отчетност на обществените институции, ПДИ ще продължи мониторинга на активното публикуване на информация онлайн, ще анализира състоянието на публичните регистри в България и ще разпространи резултатите сред активните ползватели на информация от тези регистри – журналистите, като по този начин ще повиши ефективността на своята [мрежа от координатори в страната](#). Натрупаният петнадесетгодишен опит в наблюдението на практиките по достъпа до информация ПДИ ще сподели с членове на [Международната мрежа на застъпниците за свобода на информацията](#), които също се занимават с мониторинг.

Дейности

1. Специализирано проучване на публичните регистри, анализ на резултатите и изготвяне на онлайн наръчник.
2. Провеждане на обучения за журналисти как да използват публичните регистри в работата си, както и какви са задълженията на институциите активно да публикуват информация.
3. Одит на институционалните уеб страници от гледна точка на задълженията за активно публикуване на информация въз основа на разработени критерии и индикатори; анализ на резултатите.
4. Систематизация и анализ на застъпническата дейност на ПДИ в годишния доклад „[Състоянието на достъпа до информация в България](#)”.
5. Организиране и провеждане на мониторинг конференция за споделяне на опита с партньорски организации от Международната мрежа на застъпниците за свобода на информацията.

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

AMERICA FOR BULGARIA
FOUNDATION

Фондация Америка за България

В отговор на новите предизвикателства пред достъпа до информация

Срок: 8 април 2010 – 8 април 2013

Цел на проекта

- Да се подобри качеството на услугите и продуктите, които Програма Достъп до Информация предоставя на търсещите достъп до информация и на международните мрежи;
- Да се увеличи познаването на новите стандарти в областта на достъпа до информация и да се разработят средства за самообучение за търсещите информация как да упражняват правото си да знаят;
- Застъпничество за прилагане на новите стандарти в областта на достъпа до информация.

Дейности

1. Разработване и интегриране на нов дизайн и структура на уеб страницата на ПДИ.
2. Оценка на законодателството и практиките по достъпа до информация; участие в актуални обществени дебати по достъпа до информация чрез използване на нови уеб ресурси.
3. Предоставяне на правна помощ по електронен път.
4. Разпространение и обмен на знания за правото на достъп до информация в национални и международни мрежи.

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

Funded
by the European Union
and the Council of Europe

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE

Implemented
by the Council of Europe

„Механизми за прилагане на законодателството за достъп до информация” - Обучително посещение на делегация от държавни служители, неправителствени организации от Украйна, в периода от 16 до 20 юли 2012 година в София, България.

ПДИ подготви програмата и организира посещението на 15 членна делегация от Украйна. В рамките на посещението участниците се запознаха със законодателството по достъпа до информация, прилагането му, съдебната практика, практиката на Комисията за защита на личните данни и посетиха Народното събрание, Министерски съвет, Държавната комисия за сигурност на информацията, Комисията по досиетата.

Правна помощ за търсенето на обществена информация - развитие на постигнатите резултати и затвърждаване на положителните практики

Срок: 1 май 2012 - 30 април 2015

Подкрепен с грант от Фондации "Отворено общество"

Целта на проекта е да се подкрепи постигнатото в по отношение на достъпа до публична информация и отчетността на държавните органи чрез:

1. Анализ и консолидиране на постигнатото през предишните години в утвърждаването на обществения интерес към откритост на държавните органи.

ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ПДИ ЗА 2012 г.

2. Покрепа на търсенето на информация от надделяващ обществен интерес от НПО, журналисти и граждани с правна помощ от страна на ПДИ.

3. Наблюдение на съдебната практика по законодателството за достъп до обществена информация и застъпничество за унифициране на тази практика.

Координация и контрол

Всеки понеделник екипът планира своите дейности въз основа на оперативния месечен план и на текущите проекти.

Контролът върху правната помощ предоставяна от фондация ПДИ, се осъществява чрез редовни статистически отчети от базата данни от вътрешната информационна система.

Програма Достъп до Информация кани всяка година одиторска компания за проверка и заверка на годишния отчет на организацията.

Програма Достъп до Информация предава своя годишен отчет в Централния регистър на юридическите лица с нестопанска цел за осъществяване на обществено полезна дейност към Министерство на правосъдието.

30.01.2013 г.

Гергана Жулева

София

Изпълнителен директор на ПДИ